

Ur *Den Kommunistiska Internationalen* N:o 2 (dec 1920)

Något om Irans Kommunistiska Parti

Den 23 juli öppnades i staden Enseli Irans Kommunistiska Partis första kongress. Detta är en historisk dag icke blott för Persiens revolutionära rörelse utan för hela Orienten. Trots engelska spioners alla konstgrepp församlades i Enseli 48 delegerade från alla delar av Persien. Bland de delegerade fanns representanter från Persiens, Turkestans och Kaukasus' kommunister. Det allvarliga dryftandet av alla frågor, den fullständiga endråkten och det insiktsfulla tillvägagångssättet vid valen har visat, att den sak, som innebär det arbetande Persiens befrielse, ligger i goda och pålitliga händer. Kongressens delegerade var huvudsakligen arbetare och bönder. På intellektuella krafter hade kongressen intet överflöd; men i stället hade flertalet delegerade redan för 10-15 år tillbaka börjat taga värksam del i Persiens revolutionära rörelse.

Redan år 1914 gick de persiska arbetarna i Baku man ur huse för att inlägga sin energiska protest mot det imperialistiska kriget. Under året 1916 skiljde sig en bolsjevistiskt tänkande grupp persiska arbetare från Socialdemokratiska Partiet och värkade en längre tid självständigt bland Bakus proletariat, som till större delen består av persiska arbetare. Efter februarirevolutionen utvidgades denna grupp, och dess inflytande på arbetarmassorna var i oavbrutet stigande. Samtidigt utförde de ett intensivt arbete i själva Persien genom att regelbundet sända de bästa arbetarna från Baku till Persien för att bedriva agitations- och organisationsarbete. Många av dem sitter ännu i dag i fängelse i Teheran, Tabris, Kasvin och andra städer. Många deporterades av engelsmännen till Indien eller arkebuserades, där de blivit häktade. Förra året lönmördades i Resjt en av våra bästa ledare, kamrat Kafarsade, en av grundläggarna av Persiens Kommunistiska Parti och en framstående organisatör. För två månader sedan befriades ensamt ur fängelset i Ardabil 17 av våra aktiva kamrater efter stadens intagande av de persiska revolutionstrupperna. Flera av dem hade redan suttit i fängelse ett helt år.

Det har icke funnits en enda arbetaraktion i Baku av någon betydelse, i vilken vårt parti icke har tagit värksam del. Under reaktionens svåraste dagar räknade Persiens Kommunistiska Parti över 6,000 medlemmar bland illegala organisationer. För ungefär två månader sedan öppnade vi en inskrivningsbyrå för frivilliga till Persiens röda armé; tilloppet av frivilliga blev så stort, att vi måste avsluta inskrivningen, emedan vi saknade tekniska resurser för allas utrustning.

Strax efter kongressen, som beslöt avskaffa det gamla namnet "Adalet" och omdöpa partiet till "Irans Kommunistiska Parti", fattade den nya centralkomitén ett beslut, enligt vilket varje medlem av centralkomitén är ovillkorligen förpliktad till 2 à 3 månaders illegalt arbete i de trakter eller provinser, där de engelska imperialisterna tillsvidare utövar makten. En vecka efter detta beslut avreste 6 centralkomiténs medlemmar till detta illegala arbete.

För närvarande pågår i hela Persien ett ivrigt organiserande och uppbyggande av partiorganen. De av engelska agenter sprängda partikomitéerna bringas så småningom åter i funktion; förbindelserna mellan centrum och lokala organisationer återknytes. Särskilda sympatier åtnjuter vårt parti hos truppavdelningarna – gendarmer och kosacker. Man kan icke jämföra dessa gendarmer och kosacker med de ryska. Persiens kosacker och gendarmeri består socialt sett, övervägande av bönder; dessutom är det till större delen svältande, egendomslösa bönder, som tagit värvning i dessa kårer, och det är därför, som vår agitation bland dem haft så stor och snabb framgång. I själva Persien har vi efter ungefärlig beräkning bortåt 10,000 medlemmar, spridda över hela landet.

Förutom arbetet i Persien presterar vårt parti ett intensivt arbete bland det persiska proletariatet i Aserbeidshan, Daghestan och Turkestan. I dessa länder har vi ett dubbelt mål i sikte vid vår organisation av de persiska arbetarna: å ena sidan förbereder och utbildar vi aktiva medarbetare genom politiska partikurser; å andra sidan värvar vi frivilliga och mobiliserar partiets medlemmar för militära ändamål. I dessa länder arbetar våra organisationer i full kontakt med Rysslands Kommunistiska Parti. I Aserbeidsjan har de t. o. m. sammansmält med Rysslands Kommunistiska Parti. Irans Kommunistiska Parti måste spela och kommer att spela en avgörande roll i Persiens revolutionära rörelse.

SULTAN SADE.

Innehållförteckning till tidskriften [Den Kommunistiska Internationalen](#)